

Vuoden 2025 talousarvio ja taloussuunnitelma 2026-2027

Kunnanhallitus 25.11.2024 § 236

Kuntalain 110 §:n mukaan valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin taloudet, vastuut ja velvoitteet. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (suunnitelmakausi). Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi.

Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet.

Taloussuunnitelman on oltava tasapainoinen tai ylijäämäinen. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamisesta seuraavan vuoden alusta lukien. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan.

Talousarvioon otetaan tehtävien ja toiminnan tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä siinä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan. Määräraha- ja tuloarvio voidaan ottaa brutto- tai nettomääräisenä. Talousarviossa ja -suunnitelmassa on käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa.

Kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota.

Lähtökohtana budjetin valmistelussa oli, että tuloveroprosenttia korotetaan prosenttiyksiköllä. Valtuusto päätti 11.11.2024 kokouksessaan nostaa tuloveroprosenttia 8,1 ja vahvisti yleiseksi kiinteistöveroprosentiksi 1,10, vakituisen asuinrakennuksen kiinteistöveroprosentiksi 0,50, muiden asuinrakennusten kiinteistöveroprosentiksi 1,15, voimalaitosten kiinteistöveroprosentiksi 3,10 ja eduskunnan päätöksen mukaisesti yleisestä kiinteistöveroprosentista eriytetyn maapohjan kiinteistöveroksi 1,30.

Talousarviovuonna varaudutaan ottamaan lainaa 800 000 euroa.

Palkoissa, palveluissa ja tarvikkeissa on varauduttu 2 %:n korotuksiin koko suunnitelmakaudella vuosittain.

Kokouksessa kuullaan kunnanjohtajan yleisesittely ja osastopäälliköiden esittelyt hallintokunnittain.

Talousarviovuonna jatketaan kuntastrategian mukaista panostamista kuntamarkkinointiin. 120 000 euron määrärahalta keskitytään näkyvyyden kasvattamiseen ja asukashankintaa tukevaan markkinointiin sekä matkailun aluemarkkinointiin.

Varhaiskasvatusta järjestetään Hillankukassa, Kanervikossa ja Kuhan koululla. Toimintakulttuuria yksiköiden kesken vahvistetaan ja yhtenäistetään. Kirkonkylän ala- ja yläkoulu yhdistyvät yhtenäiskouluksi, minkä kanssa Kuhan kyläkoulu tekee tiivistä yhteistyötä. Lukion vetovoimaa oppilaitoksena kehitetään paikallisesti ja valtakunnallisesti luontoyrittäjyyteen erikoistumisen kautta.

Talousarviovuonna kaavatiet ja niihin liittyvät työt ovat keskiössä. Suunnitelmakaudella kehitetään yläkoulu-lukion pihaa.

Yritysten elinvoimaisuutta edistetään elinkeino-ohjelmassa asetettujen tavoitteiden mukaisesti.

Henkilöstön osaamista ja jaksamista tuetaan suunnitelmallisella henkilöstökoulutuksella, läsnäolevalla johtamisella ja kehityskeskusteluilla sekä laajalla työterveysopimuksella, ePassiedulla ja työsuhdepolkupyöräedulla.

Talousarvioluonnoksesta on pyydetty lausunnot seuraavilta tahoilta: Ranuan Yrittäjät ry, MTK Ranua, Ranuan matkailuyhdistys, Ranua Finland -yhteismarkkinointi, vanhus- ja vammaisneuvostot sekä nuorisovaltuusto. Kunnan yhteistyöryhmä käsittelee talousarvioluonnosta 21.11.2024.

Valtuuston talousarviokokous pidetään ma 16.12.2024 klo 9.00 alkaen.

Liitteenä esitys vuoden 2025 talousarvioksi ja vuosien 2026-2027 taloussuunnitelmaksi.

Päätösehdotus

Kunnanhallitus esittää valtuustolle, että se hyväksyy vuoden 2025 talousarvion ja vuosien 2026-2027 taloussuunnitelman.

Päätös

Kunnanhallitus hyväksyy yksimielisesti vuoden 2025 talousarvion ja vuosien 2026- 2027 taloussuunnitelman päätösehdotuksen mukaisesti seuraavilla muutoksilla:

Kunnanhallitus
Yleishallinto

Lisätään tekstiin: Vuonna 2024 kuntamarkkinointi 135 000 euroa ja matkailumarkkinointi 15 000 €.

Markus Ranuan ehdotuksesta kokouspalkkioiden korotukset seuraavalle valtuustokaudelle perutaan ja säilytetään nykyisellä tasolla. Anitta Jaakolan esityksestä vaikuttamistoimielinten korotukset toteutetaan suunnitelman mukaisesti.

Kunnanhallitus
Elinkeinojen kehittäminen

Lisätään tekstiin: Henkilöstökuluissa on mukana osa-aikaisen (50%) BIKI-hankkeen (Yhteistyön kehittäminen biokaasun ja kiertolannoitteen tuottamiseksi -viljelijäryhmähankkeelle) työntekijän palkat sivukuluineen talousarviovuoden tammi-huhtikuun osalta.

Hyvinvointilautakunta
Sivistystoimen hallinto ja ruokapalvelu

Mirva Salmelan ehdotuksesta päiväkodin lisäkkeistä ja perusopetuksen välipaloista ei leikata vaan kulut katetaan kunnanhallituksen palvelujen ostoista säästämällä.

Mirva Salmelan ehdotuksesta lisätään tekstiin: Kunnanhallitus asettaa vuoden loppuun mennessä työryhmän tekemään esityksen sivistystoimen johtamisjärjestelmästä 31.3.2025 mennessä.

Hyvinvointilautakunta
Perusopetus

Markus Ranuan ehdotuksesta jatketaan aamupäivätoimintaa ja se katetaan kokouspalkkioiden säästöillä.

Hyvinvointilautakunta
Kansalaisopisto

Anitta Jaakolan ehdotuksesta talousarviovuodesta alkaen Ranuan kunta ei enää osta uusille opiskelijoille paikkoja Lapin musiikki- ja tanssiopistosta ja nykyiset opiskelijat voivat suorittaa tutkinnon loppuun.

Hyvinvointilautakunta
Kirjasto

Mirva Salmelan ehdotuksesta poistetaan taulukosta kohta: Kestävä elinympäristö.

Hyvinvointilautakunta
Vapaa-aikatoimi

Anitta Jaakolan ehdotuksesta Monkkari pidetään auki lauantaisin. Säästö haetaan vapaa-aikatoimen budjetin sisällä.

Lisätietoja asiasta antaa:
kunnanjohtaja Tuomas Aikkila
puh. 040 539 4293, etunimi.sukunimi@ranua.fi

Merkitään, että kokouksessa pidettiin tauot klo 14:10-14:15, 15:28-15:34 ja 16:35-16:41.

Merkitään, että Risto Niemelä ja Juha Siitonen esittelivät oman vastuualueensa talousarvioesityksen kokouksessa.

Valtuusto 16.12.2024
1374/02.00/2022

Päätös